

FRÅGOR RÖRANDE VALKNING

Sedan vadmalen blivit färdigvävd och tagits ur stolen, hade den ännu en del processer att genomgå innan den var användbar som tyg till kläder eller liknande. Framförallt skulle den **valkas**, **överskäras** och **pressas**, varmed förstods, att ylletyget skulle stampas samman i en vätska såatt det krympte och blev fast, att det skulle få en jämn yta genom bortskärning av ludden samt att ytan skulle få glans.

Denna efterbehandling lät man merendels i senare tider färgerierna utföra såsom löngods. Utskickade från dessa läto kungöra, att de påbestämde dag och plats mottogo sådant gods, och därmed var det hinder, som eljest stod i vägen, avståndet, undanröjt för begagnande av färgeriernas maskiner och yrkesfolk.

Trots detta torde väl i avlägsna och konservativa bygder detta arbete ha utförts i hemmen. Mycket litet är emellertid känt därom från vårt land.

A VADMAL

1. Tvättas tyget omedelbart efter vävningen? Varför?
2. Försiggår valkningen i samband med denna tvättning.
3. Vad menas med valkning? Har man andra ord för valkning och valka?
4. Beskriv valkningen:
 - a) utfördes den av man eller kvinna?
 - b) varuti lades tyget?
 - c) tillsatte man någon vätska?
 - d) använde man något särskilt redskap?
 - e) hur skedde arbetet?
 - f) huru kunde man bedöma, att arbetet var slutfört?
 - g) skulle krympningen ske till en bestämd bredd?
5. Huru behandlas det valkade tyget:
 - a) tvättas?
 - b) torkas?
 - c) spännes upp?
6. Sker någon ytterligare behandling, såsom
 - a) överskärning?
 - b) hålles tyget över eld?
 - c) imning, prässning el. dyl.?
7. Här några bestämda sedvänjor samman med valkningen beträffande t ex.
 - a) tidpunkt för dess utförande?
 - b) sång under arbetet?
8. Finns ordstäv och talesätt, som äro förbundna med valkningen?

B. STICKADE YLLESAKER

För det arbete, som utfördes med strumpor, tröjor och dylikt kunna samma frågor som här ovan gälla.

Det är av vikt att svara på **A.** och **B.** behåles var för sig. Förklarande teckningar och beskrivningar av redskap äro önskvärda t ex för att förstå hur en valkbräda är utformad. För skyndsamt svar äro vi tacksamma.